Δελτίον της Χριστιανικής Αρχαιολογικής Εταιρείας

Τόμ. 1 (1892)

Δελτίον ΧΑΕ 1 (1884-1891), Περίοδος Α'

Γενική Συνέλευσις 30ης Ιανουαρίου 1891.
Έκθεσις των εργασιών του Διοικητικού
Συμβουλίου από 2 Αυγούστου 1889 μέχρι 31
Δεκεμβρίου 1890

(ΧΑΕ) ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

doi: [10.12681/dchae.1495](https://doi.org/10.12681/dchae.1495)

Βιβλιογραφική αναφορά:

ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ (ΧΑΕ). (1892). Γενική Συνέλευσις 30ης Ιανουαρίου 1891. Έκθεσις των εργασιών του Διοικητικού Συμβουλίου από 2 Αυγούστου 1889 μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1890. *Δελτίον της Χριστιανικής Αρχαιολογικής Εταιρείας*, 1, 51–55. <https://doi.org/10.12681/dchae.1495>

ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Γενική Συνέλευσις 30ης Ιανουαρίου 1891. Έκθεσις
των εργασιών του Διοικητικού Συμβουλίου από 2
Αυγούστου 1889 μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1890

Δελτίον ΧΑΕ 1 (1884-1891), Περίοδος Α' • Σελ. 51-55

ΑΘΗΝΑ 1892

ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΙΣ

30ης 'Ιανουαρίου 1891.

Προεδρεία Σ. ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΑΘΗΝΩΝ κ. ΓΕΡΜΑΝΟΥ

[Κατά ταύτην ἀνεγνώσθη ἡ κάτωθι ἔκθεσις τῶν ἐργασιῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ὑπὸ τοῦ τακτικοῦ προέδρου κ. Α. Παππούδωφ. Ἐπίσης ὁ τε ταμίας κ. Γ. Ι. Δουρούτης καὶ ὁ Διευθυντὴς τοῦ Μουσείου κ. Γ. Λαμπάκης ὑπέβαλον τὰς σχετικὰς ἐκθέσεις· μεθ' ὃ ἡ Γ. Συνέλευσις προσέβη εἰς τὴν ἐκλογὴν ἐξελεγκτικῆς ἐπιτροπῆς. Τῇ προτάσει τοῦ κ. Ν. Ἀναστασίου ἡ Γ. Συνέλευσις δέχεται, ἵνα, μετὰ 15 ἡμέρας, ὅτε ἀναγνωθῇται ἡ ἔκθεσις τῆς ἐξελεγκτικῆς ἐπιτροπῆς, γείνη ἐκλογὴ νέου Συμβουλίου, ἂν καὶ τὸ παρὸν δικαιοῦται ἀκόμη ἐπὶ ἐξάμηνον νὰ διοικήσῃ. Ἐν τέλει ὁ Σ. Μητροπολίτης εὐχαριστεῖ ἐκ μέρους τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον διὰ τὴν ὄντως ἀξιώπαινον πρόνοιαν, ἣν λαμβάνει ὑπὲρ διασώσεως τῶν σεπτῶν τῆς Θρησκείας ἡμῶν κειμηλίων].

ΕΚΘΕΣΙΣ

ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

ἀπὸ 2 Αὐγούστου 1889 μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1890

ἀναγνωσθεῖσα ὑπὸ τοῦ τακτικοῦ προέδρου κ. Α. Παππούδωφ
κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως
(30 'Ιαν. 1891).

Φίλοι ἐταῖροι,

Κατὰ τὸ ἄρθρον 31 τοῦ Καταστατικοῦ προσεκαλέσαμεν ὑμᾶς σήμερον, ὅπως ἀκούσητε τὴν λογοδοσίαν τοῦ Συμβουλίου καὶ ἐκλέξητε τριμελῆ ἐξελεγκτικὴν ἐπιτροπὴν.

Τὴν 2 καὶ 25 'Ιουλίου 1889 ἡ Γενικὴ Συνέλευσις συνελθούσα ἀνέθηκεν ὑμῖν τὴν διεύθυνσιν τῆς Ἑταιρείας, ἧς ἡ κατάστασις κατὰ τὴν ὁμολογίαν τοῦ τότε Προεδρείου δὲν ἦτο ποσῶς εὐάρεστος. Πλεῖσται ἐλλείψεις παρετηρήθησαν καὶ πρὸ ἀνυπερβλήτων εὐρέθημεν δυσχερειῶν. Ἐὰν δὲ ἔστω καὶ κατ' ἐλάχιστον ἡδυνήθημεν νὰ ἐπανορθώσωμεν αὐτὰς ἢ

κατὰ πόσον κανονικῶς εἰργάσθημεν, τοῦτο θέλετε κρίνει ὑμεῖς ἔκ τε τῆς παρούσης λογοδοσίας καὶ τῆς μετ' οὐ πολὺ ὑποβληθησομένης ἐκθέσεως τῆς ἐξελεγκτικῆς ἐπιτροπῆς.

Ἐπὶ ἐν ἔτος καὶ τέσσαρας μῆνας ἐπράξαμεν πᾶν ὅ,τι ἦν δυνατὸν πρὸς ἀνθρώπῳ τῆς ἡμετέρας Ἑταιρείας καὶ διακανόνισιν τῆς ἐσωτερικῆς αὐτῆς ὑπηρεσίας. Κατεστήσαμεν τὴν λειτουργίαν τοῦ Γραφείου κανονικωτάτην· διὰ πολλῶν προσπαθειῶν ἐπετύχαμεν τὴν παραχώρησιν τῶν αἰθουσῶν τούτων, χάρις τῷ Σ. Μητροπολίτῃ κ. Γερμανῷ καὶ τοῖς Σ. Συνοδικοῖς κ. κ. Παναρέτῳ, ἀρχιεπισκόπῳ Μεσσηνίας, Διονυσίῳ ἀρχιεπισκόπῳ Ζακύνθου, Γρηγορίῳ, ἐπισκόπῳ Νάξου καὶ Δαυίδ, ἐπισκόπῳ Ναυπακτίας καὶ Εὐρυτανίας. Ἐνταῦθα καθιδρύσαμεν τὸ Μουσεῖον τῆς Χριστιανικῆς ἀρχαιολογίας καὶ τέχνης, οὗτινος ἐγένοντο ἐπισήμως τὰ ἐγκαίνια κατὰ Μάρτιον 1890, παρουσίᾳ ἀπάσης τῆς Βασιλικῆς Οἰκογενείας, τῆς Ἱερᾶς Συνόδου κτλ. Ἐπεδιώξαμεν δραστηρίως τὴν εἰσπραξίν τῶν καθυστερουμένων συνδρομῶν, προβάλλοντες καὶ εἰς διαγραφὴν πλείστων μελῶν μὴ συμμορφθέντων πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ Καταστατικοῦ. Οὕτω πᾶσαν κατεβάλαμεν προσπάθειαν, ἵνα σήμερον εὐπρόσωπον παρουσιάσωμεν ὑμῖν τὴν «Χριστιανικὴν Ἀρχαιολογ. Ἑταιρείαν».

Εἶνε ἀληθές, ὅτι κατὰ τὸ διαρεῦσαν χρονικὸν διάστημα τῆς προεδρείας ἡμῶν δὲν ἐγένοντο ἐπιστημονικαὶ ἀνακοινώσεις, συνφθὰ τῷ 30 ἄρθρῳ τοῦ Καταστατικοῦ, μεγάλως συντελοῦσαι πρὸς διαφώτισιν τῆς Χριστιανικῆς ἡμῶν ἀρχαιολογίας καὶ τέχνης. Ἀλλ' ἔχομεν τόσας νέας πολυτίμους δωρεὰς χειμηλίων, ὥς ὁ κ. Διευθυντὴς τοῦ Μουσείου λεπτομερῶς θέλει σᾶς ἀναφέρει· ὥστε ἐν μέρει, φρονοῦμεν, ὅτι ἀναπληροῦται ἡ ἔλλειψις αὕτη καὶ θέλομεν τύχει τῆς ὑμετέρας συγγνώμης ἂν που ἐφάνημεν κατώτεροι τῶν ὑμετέρων προσδοκιῶν.

Τὸν ἱερὸν σκοπὸν τῆς Ἑταιρείας μεγάλως ἐνίσχυσαν αἱ ὑπὸ τε τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καὶ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως ἐκδοθεῖσαι ἐγκύκλιοι, πρὸς τοὺς ἀνὰ τὸ Κράτος Σεβασμιωτάτους Ἱεράρχας, τὰς Ἐπισκοπικὰς Ἐπιτροπὰς κτλ. δι' ὧν ἐγνωστοποιεῖτο ἡ ἐπίσημος ἐγκαθίδρυσις τοῦ Μουσείου ἐν τῷ Καταστήματι τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ὑπὸ τὴν ὑψηλὴν προστασίαν τῆς Α. Μ. τῆς Βασιλίσσης καὶ προέπρεπον αὐτοὺς εἰς ἀποστολὴν σεπτῶν κειμηλίων πρὸς πλουτισμὸν αὐτοῦ.

Ἰδιαιτέρως πρέπει νὰ ποιήσωμεν ἐνταῦθα μνείαν τῶν περισπουδάζων ὠρεῶν τοῦ κ. Ἀλεξάνδρου Πασπάτη καὶ τοῦ φιλέλληνος κ. Λουδοβίκου Θειροῦ, τοῦ μὲν προσενεγκόντος μεγάλην συλλογὴν εἰκόνων τῶν Βυζαντινῶν ναῶν τῆς Κωνσταντινουπόλεως, τοῦ δὲ σχεδιογραφήματα ἐν πρωτοτύπῳ διαφόρων Βυζαντιακῶν Ἀγιογραφιῶν. Οὐχ ἤττον δέον νὰ μὴ παραλείψωμεν ν' ἀναφέρωμεν καὶ τὴν γενναίαν ὠρεὰν τοῦ ἀγαπητοῦ φίλου τῆς Ἑλλάδος Μαρκησίου τῆς Βώτης, πλουτίσαντος τὸ Ταμεῖον τῆς Ἑταιρείας διὰ 3,000 δραχμῶν, αἱ ὁποῖαι μεγάλως ἀνεκούφισαν αὐτήν, ἥς οἱ ὕλικοι πόροι εἶχον τὰ μέγιστα ἐξαντληθῇ.

Ἡ Ἑταιρεία ἀριθμεῖ μέλη *Ἐπίτιμα* 31, *Τακτικὰ* 76 καὶ *ἀντεπιστέλλοντα* 67. Διεγράφησαν δὲ 116 ὡς μὴ πληρώσαντα. — Ἐκ τοῦ Γραφείου ἐξήλθον 208 ἔγγραφα καὶ εἰσῆλθον 36. Ἐντάλματα δὲ χρηματικὰ ἐξεδόθησαν 32. Ἐκ τοῦ βιβλίου τῶν ἐπισκεπτῶν τοῦ Μουσείου ἐξάγεται, ὅτι ἀπὸ Μαρτίου 1890—31 Δεκεμβρίου 1890 ἐπεσκέφθησαν αὐτὸ 766 πρόσωπα.

Οἱ χρηματικοὶ πόροι σχετικῶς εὐρίσκονται εἰς καλὴν κατάρτασιν. Ὁ κ. Ταμίης μετ' ὀλίγον ἐκθέσει ὑμῖν τὴν κατάρτασιν τοῦ Ταμείου καὶ πῶς οὐδὲ λεπτόν παραλαβόντες κατωρθώσαμεν σήμερον νὰ ἔχωμεν μικράν τινα περιουσίαν

ικανοποιούσαν κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἤττον τὰς καθημερινὰς ἡμῶν ἀνάγκας. Τὸ ἡμέτερον ἔργον πάντοτε πλημμελῶς θέλει ἐπιτελεῖται, ἂν μὴ ἔλθωσιν ἀρωγοὶ ὕλικῶς οἱ δυνάμενοι ἐκ τῶν ἡμετέρων συμπολιτῶν. Πῶς εἶνε δυνατόν ἄνευ χρηματικῶν ἐπαρχῶν μέσων νὰ διασώσωμεν τὰς ὁσημέραι καταρρεούσας ἀξιολόγους Βυζαντινὰς Ἐκκλησίας ἢ νὰ ποιήσωμεν ἐπιτοπίως μελέτας ἀρχαιολογικάς, αἱ ὁποῖαι μεγάλως συμβάλλουσι πρὸς διαφώτισιν πολλῶν σκοτεινῶν σημείων τῆς χριστιανικῆς ἐποχῆς ἢ πῶς ἀπροσκόπτως θέλωμεν ἐργασθῇ στερούμενοι Μουσείου μονίμου καὶ διαρκoῦς, ἀφοῦ αὖριον εἰμεθα ἡναγκασμένοι νὰ μετακομίσωμεν ἐντεῦθεν τὸ Μουσεῖον εἰς μυρίας ὑποβαλλόμενοι ζημίας καὶ ἀπώλειαν, ἂν ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἀλλάξῃ οἶκημα καὶ τὸ νέον δὲν ἔγῃ γῶρον πρὸς ἐγκατάστασιν καὶ ἡμῶν; Ἐζητήσαμεν παρὰ τοῦ Δήμου Ἀθηναίων τὴν Μοῆν τῆς Ὀσίας Φιλοθέης πρὸς ἴδρυσιν ἐκεῖ Μουσείου, ἀλλὰ δυστυχῶς οὐδεμίαν ἐλάβαμεν ικανοποιητικὴν ἀπάντησιν.

Κατὰ τὴν προεδρείαν ἡμῶν εἶχαμεν δύο παραιτήσεις τοῦ ταμίου κ. Τιμ. Βισβίτση ἀναχωρήσαντος ἐξ Ἀθηνῶν καὶ τοῦ γενικοῦ γραμματέως κ. Κ. Ν. Ράδου, ὅστις ἔνεκα πολλῶν ἄλλων ἀσχολιῶν του, ἠδυνάτει, ὡς λέγει ἐν τῇ ἐγγράφῳ τῆς παραιτήσεώς του, ὡς δεῖ νὰ ἐκπληροῖ τὰ τοῦ γραμματέως καθήκοντα. Ἐπειδὴ δὲ δὲν εἶχαμεν ἔτι κανονίσει τὸ μητρώον τῶν τακτικῶν μελῶν, δὲν προσεκαλέσαμεν ὑμᾶς, ὅπως ἐκλέξητε νέους ἀντὶ τῶν παραιτηθέντων, ἀλλ' ἀναθέσαμεν προσωρινῶς τὸ μὲν Ταμεῖον εἰς τὸν Σύμβουλον κ. Γ. Ι. Δουροῦτην, τὰ καθήκοντα δὲ τοῦ γενικοῦ γραμματέως εἰς τὸν κ. Κ. Δ. Καπράλον εἰδικὸν γραμματέα. Ὅπως δὲ ἡ πληρὴς τὸ Συμβούλιον προσεκαλέσαμεν τότε δύο ἀναπληρωτικοὺς Συμβούλους τοὺς κ. κ. Ἐμ. Λαμπάκην καὶ Κ. Γ. Ζησίου συμφώνως τῇ ἀποφάσει τῆς Γενικῆς

Συνελεύσεως κατὰ τὴν 25ην Ἰουλίου 1889 ληφθεῖσαν.

Ἀνάγκη ὅμως εἰς τὸ μέλλον ἡ ἐργασία νὰ ᾔη οὐσιαστικωτέρα καὶ σύμφωνος πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ Καταστατικοῦ· πρέπει τακτικῶς νὰ γίνωνται ἀνακοινώσεις ἐπιστημονικαί, ἀνάγκη νὰ συνάψωμεν σχέσεις μετὰ ξένων Ἑταιρειῶν καὶ κατ' ἔτος, εἰ δυνατόν, νὰ ἐκδίδωμεν τεῦχος ἰδιαίτερον, ἐν ᾧ νὰ περιέχωνται σὺν τοῖς ἄλλοις ἐπιστημονικαὶ διατριβαὶ καὶ ἀποτυπώματα τῶν ἐν τῷ Μουσείῳ ὑπαρχόντων κυριωτέρων κειμηλίων.

Οὕτω πως ἐργαζόμενοι, ταχέως θέλομεν ἰδεῖ τὴν ἡμετέραν «Χριστιανικὴν ἀρχαιολογικὴν ἐταιρείαν» κατὰ γράμμα ἐκπληροῦσαν τὸν προορισμὸν αὐτῆς καὶ περίβλεπτον κατέχουσαν θέσιν ἐν τῇ Χριστιανικῇ ἀρχαιολογίᾳ καὶ τέχνῃ.